

KESZTHELYI GYÖRGY

Számozatlan ecloga

*Kaviccsal dobálnak, csapkod utánam a lepkefogó
és egyéb, rugókon pergő ketyegés. Merre kísérnek?
Istenátka! Egy részeg nő sikítva monologizál,*

*csavargó, hajszolt bűz, puffanások az aszfaltmezőnyön,
egyébként csend lenne, belső csend, de úgy megutáltalak,
ahogy az még egy átkozott búcsúlevélhez sem illik.*

*Tiszta kép, negédes szolgálóleányok, ágylepedők,
anyám, apám s a maradék, akikkel együtt süllyedek,
amíg a szkeptikus galaxisok egyre távolodnak.*

*Kezek és lábak, gennyes pattanások, semmi sincs veszve.
Hozom a tiszta kötszert, a vizet, átmelegítelek,
két-három tályog a testen, lőtt sebek, alvadó hiány,*

*de hát az első hét év a szülői házban – hit, remény,
szeretet – szentjánosbogarak a néma éjszakában,
első érintések, szakszerűtlen csókok és a többi...*

*félretettem mindent, álcázott széfekben vegetáltok
ti, akiket nem látok, nem is hallok, mert ugyan minek?
Maradjatok csak szemfedők, halotti leplek, amelyek
a tudat medrén nyitják meg újra a forradásokat.*

KESZTHELYI GYÖRGY (1955, Kolozsvár) költő, író. Ver-
set és prózát ír, grafikai
munkákat, olajfestmé-
nyeket is készít. Kötetei:
két verseskötet a MEK-
en, Lélekzárka (kisre-
gény, Bookart, 2014),
Lódenes embermadár
(versek, Kriterion, 2015).

Záróra

*Keseregni illik
a kajla fák tövében.
Annyi kő, vésett, fekete tetem,
évszámok, névsorok, statisztika,
vigyázállásban, kötelező módon,
mert erre késztet a csiszolt nosztalgia.
Pedig itt egyetlen lakó sincs,
halmazállapotok vannak, statikus kötődés,
selypít a változás sejtése is.
Mondom hát újra, keseregni illik
a kajla fák tövében.
Annyi dísz, stukkó, annyi ceremónia,
annyi félretett mindhiába,
beidegződés, kényszerképzetek,
– holott csak seholsemmik, senkik,
száradó dombok, lombok, struktúrák kísértenek –
és persze a jó modor.
Vajon mettől meddig tart ez a munkaszünet,
hánykor nyit újra a közért, a csehó,
kihez szól, mit üzen
az áttekinthetetlen filozófiába fúló
bábeli békeszerződés?*

Magába zár

*Nekem itt minden tetszik,
kivéve, ami éppen nem,
mindent lájkolok, megosztok,
kiváltképpen az ártatlan gyermekeket,
a fájdalmak reumás szóképeit,
a vénülés görbe gyalogútját
és a többi másodrendűséget.*

*Azt mondják, egyetlen bűnöm van,
kegyetlen, mint a fog- vagy fejfájás:
engem nem lehet elfelejteni.
Magyar mennyország vár, angol pokol,
dúsgazdag leszek, mint egy templomszolga.*

*Mindenkit csodálok, elismerek,
lenyűgöznek a vezércikkesek,
az időszerű barlangrajzolók,
szóval azok, akik szünet nélkül
külön bejáratú naprendszerben élnek.
Egyetlen nyavalyám az a macskajakaj,
amit néha megforgatnak bennem
cézárok, latrok, antikrisztusok.
De hát mi oszt és mi szoroz az egykutya-fronton?
Számomra nyolc, hatszáz és hogysismondják.
Mindent oly könnyedén lájkolok,
mint az előleget vagy az elszámolást,
amely egykor boldoggá kábított
hamvasszőke vagy gesztenyebarna
másodmagammal, néha este tízig.
Olyan ártatlan ez a homokozó,
a függesztett hinta az évig repít,
de jól vigyázz, mert az ideg nem kötél,
minden rád csaphat egy nyitott ablakot,
minden magába zárhat valamit.*

Jól vagyok így

*Írnék egy hideg verset, repedő jégtömböt
ezen a trópusi, lázas reggelen,
de nincs frakkom, cilinderem,
csak néhány álcázott, vulgáris világ
leplezi bennem a mélázó arcokat.
Látszat a diadal, sebhely a fegyelem,
lecsapódik az összes várkapu.
Hol rejtőzhet az elegáns bálterem?
Merre tékozol az arisztokrácia?*

*Tükörképemről elszállt a libatoll,
a kalamáris, amelyből poéták korgó gyomra
tákol hatalmas csarnokokat.
Magamban állok a téli fák alatt,
se babérkoszorú, se édeskés kölnivíz,
se tucatnyi grácia eretnek fűzője,
forró égöve, hónalja, köldöke,
csak a sehol semmi, a bomló boltozat.
Darumadár, lenn a jégen,
aludj el szépen, mímeld a fagyhalált,
elférünk ketten egy apró szobában.
Jól vagyok így, rám se rántsatok,
ágyúgolyóként röpit szerkezetem
a középkori kőfalak között
oda meg vissza, mint öreg házalót.*

Őszi félkörív

Belepusztulok ebbe az őszbe. Nem kötök szerződéseket, képtelen vagyok kezelni ruhatárát, hamisan merengő színeit. Nincs bizonyíték, jóra való szándék, nincsenek nyugalmas árnyalatok. Mint felszámolt műhely, elkopott esztergapad, nem működik bennem sem áram, sem hajtómű. Keresem a kulcsszót, persze elveszett. Az ajtók is keservesen nyikorognak, nem találok a gyógyszerert, hiába a zsír, a gépolaj. Figyelni kell, az elővigyázatoság nélkülözhetetlen. Ez az évszak egy settenkedő, álruhás ügynök. Vagy tolvaj. Jó lesz vigyázni, megóv a paranoia. Továbbreped az ablaküveg, nem illik ilyenkor javítani sem, süllyed a házalap, szaporodnak a kátyúk, a veszett kutyák, hullanak a legyek, röpködnek a feslett istenek. Szóljak-e a hold sugaráról? Ott rejtőzne a könnyező romantika szimbóluma? Dehogy. Sötét, mint a haldokló holló utolsó perce. Ó, isteni megalkuvás, szenvedélyel vártalak. Erre fel itt a kísértet, a vallatótiszt. Begorombulunk. Bazmeg. Mi a frászt cselekszel te odafent?

Jobbra és balra, a szemközti házak falai mögött sóhajtoznak a cserepes virágok, valahogy úgy, hogy a süket is hallja. Ez a haldokló fény kiegészítése, a vérszegény hőmérséklet kritériuma. Kenyérhéjat rágok, se kanál, se kés. Semmit sem ér a tettett gondviselés. Riadt szempárok kérdezősködnek, könyörögnek, mindhiába. Senki sem képes egy hatékony megoldásra, amely elhozná az érdektelenség ajándékát. Kába az emberfia, fájoan tehe-

tetlen, egyetlen mesterségünk van, egyetlen hivatásunk, egy sorban gyalogolunk itt, az alagútban.

Csak a hívatlan, lelkesedést követelő szó pereg folyton, erőszakosan, nyomul, kiszorít, helyet foglal bárhol, bizonyítja a nem létezőt. Vagyis saját magát. Hull, pereg, a domboldalokról, gátakat szakít át, elárasztja a városokat, a kis falvakat megsemmisíti. Csak rosszabb ne legyen. Erre mondják azt is, hogy végtelen tűréshatár. Elvégre élőlények vagyunk, akár a fű vagy a fa, talán a kő is. Fene tudja. Veszíteni tudni kell, ha úgy szól a parancs. Ez nem trópus. Se majom, se narancs. A sánta ember is énekel, ha kell.

Eldőlnek a rég megcsonkult hidak, nincs több átjáró, éhen döglött a ló, kézen fogva indulhatunk el a hosszú kerülőúton. Kézen fogva vagy teveháton. Tudom, ez marhaság, de hátha... ennyi maradt meg és a makacs nátha. Meg a paraszt görbülő háta. De szépen játszadózom, mint egy idióta. Erre tanít a rend és a rendszer. Nem bánom. Vagyok valaki, látnak, átéreznek.

Fekete kabátba rejtőzöm, petróleumlámpával járom körbe a házat, magammal kergetőzöm, helyesebben: emlékeimmal, alaposan megfigyelem az árnyékok, a fények hancúrozását, hol szaporodnak, mint a nyúl, hol döglenek, szintén mint a nyúl, mégiscsak erre lesz egyszer a visszaút. És ha nem lesz? Ott a kiszáradt kút, békák tetemeit ravatalozza. Él, tevékenykedik, akár a cementből égis nyúló fenyőfa. A zöld veranda még maga a nyár. Mindig az volt. El tudom képzelni a közeli tavat, a csónakokat, pár percre érvénytelenítik az összes képtelen gondot, gondolatot.

Megnyitom a hideg és a forró csapokat. Zuhog az átmeneti eső, eloltom a lámpát, besötétedik.

Adjátok nekem az országot, a várost! Főzzön már egy teát vagy kávét valaki...

A kaszáspókok higgadt mozdulatlanságba merevedve élnek a fürdőszobában. Nem kérnek senkitől engedélyt, az emberi megértésre alapoznak. Kitartanak, nem hátrálnak, ugyanúgy, mint a sejtés, a sejtburjánzás, vagy mint a felejtés, mint a megkövült őszállatok. Hálójuk, vagyis lakásuk láthatatlan, ahogy életük értelme is annak tűnik. Az is lehet, hogy évezredek óta ugyanazokban a szőtt körökben állnak, lábuk egyre nyúlik, míg egyszer csak átölelik az egész várost. Nemsokára se kezem, se lábam, se érzékszerveim, egyetlen megmaradt sejttem is felére csökken. Felfalnak az óriás kaszáspókok, de nem nyúlok hozzájuk most, míg sebezhető, nem zavarom őket, tisztelem jogrendszerüket. Egyébként is a zavartalan magány, a kulcsra zárt gondolatok mecénása vagyok. Előmászom csuromvizesen, hív a kötelesség. Tapogatózom, mint a vakok. Már nem vagyok otthon. Nem enyém a ház, a város, az ország. Számptalan fal, kerítés között élek. Belső rendeletek szolgája, szűk szabadságban.

Továbbzarándokolok az olajlámpával, ez már igen! Senki sem néz rám, nem is keresek erre magyarázatot. A szellemek elvégre szabad és rejtett maradványok. Viszonylag hosszú az út, kikötök a másik berendezkedés gyári dudáinál, amelyekre már régóta nem hallgatok. Miatyánkot és egy tobozokkal díszített fenyőágot hagynék a láthatatlan síremléknél.

A szomszéd már nem jár. Hálni lófrál belé a lélek. Reggel, délben és este etetjük, tüzeket gyújtunk, oltunk kis szobájában. Imádja a csokoládét és persze a cigarettát. Mohón szívja tüdőre a füstöt. Nem tudni, meddig, ez már nem téma. A test véget ér, abbamarad, a siralomház lebontja a lelket. Letépi, eltüzeli. De haladnia kell az eseménynek, fejlődnie, tágulnia kell, ebből áll össze a massa. Ugye megmondták egyszer, hogy minden átalakul? Naponta háromszor tönkremegy az ember a kétségektől, az optimizmus csak enyhe csillapító, langyos lábvíz. Még nem gyúlt lángra a ház, de mintha vihart jelző felhők borítanák az ágyat, villámokat ígérnek. Estéknél átúzen a harang, békét hirdet, néma kakas áll a templomtetőn, valamennyire elmosódik a kép, pasztellszíneket ölt, enyhül a fények lázongása. Istené és emberé, istenemberé (?) a világ. Hiába vesz körül az embertelenség, az ellentmondás, ezt az oldalt kihagyjuk, továbblapozunk, mert beszorultam ide, írott és írásra váró betűk közé. Időnként lesétálhatnék azokon az omladozó cementlépcsőkön, amelyek a beteg kerttel kötik össze a házat, de nem teszem. Látom az alsó raktárt, a kidobott hűtőszekrényt, a feltekert drótkerítést és a többi értékes kacatot. Tántorog az élet, erre meg arra, rádöbbenek, buszjegyem sincs. Se szárnyaim. Viszonylag begyepesedtem, ez a szabály, a lehetőség.

Manhattanból sem látogat meg többé az okos tanár úr, akivel az üres kápolnában saját temetésünkről beszélgettünk. Arról, hogy mi lenne kevésbé látványos, ünnepélyes és költséges. Időnek idejében elégettette magát, hamuvá vált, nemsokára a többi kontinens következik en gros. Egyelőre jönnek az új vírusok, megint jönnek, nem is kopogtatnak, kezet fogunk, bemutatkozunk és lezserül elbaszunk néhány évet, amíg ez a film is véget ér. THE END. Így, szépen, határozott névelővel. Ma hogy van? Fogalmam sincs, nem járok moziba.

A négyemeletes régi tömbház, amely már mindenkinek kellene, és ahova éjszakánként visszaköltözöm, ott görnyed, zuhanásra készen.